

Brief-3, Kupang 1 Nopember 2009

In de koelte van de veranda voor het huis van de evangelist zitten we wat na te praten, na de kerkdienst, als één van de kerkgangers van vanmorgen, een oude weduwe van in de 70, aan komt lopen, terug van huis. Ze heeft een grote plastic zak vol mangga's bij zich. Heerlijk! Maar behalve dat heeft ze ook haar bijbel weer meegenomen. Want ze heeft nog een vraag over een tekst, die ze mij wil voorleggen...

Het gaat over een tekst uit Mattheus. Ze heeft er Jan Boersema ook al eens naar gevraagd, maar toen was het erg onrustig en heeft ze zijn antwoord niet goed verstaan en begrepen. Ik haal mijn eigen bijbel er bij, en zittend op het muurtje van de veranda proberen we er uit te komen.

Het is één van de mooie momenten hier in Kupang. Gisteren gaf ik een seminar voor de gemeente, van 's morgens 9 tot het eind van de middag. Zo'n 50 deelnemers, waaronder ook een aantal van andere kerken. Het was een drukke dag, met levendige discussies. En het leuke was, dat niet alleen hoog opgeleide academici aan de discussie deelnamen, maar ook jongeren, en oude weduwen, zoals die vrouw waar ik het net over had. En stuk voor stuk kwamen ze met zinnige vragen en opmerkingen. 's Morgens ging het over de zendingsreizen van Paulus, aan de hand van het boek van prof. Van Bruggen, dat Litindo binnen niet al te lange tijd in het Indonesisch wil laten verschijnen. De tweede helft van de dag spraken we over de benaming 'Zoon van God' voor Jezus en in de leer van de drie-eenheid.

Vanmorgen heb ik hier gepreekt. Over hoe Jezus met zijn offer aan het kruis het leven weer de moeite waard heeft gemaakt. Eerst de zinloosheid van het leven, zoals de Prediker dat tekent. Zo is het geworden toen de mens de band met God verbrak. Maar God had er in Jezus alles voor over om dat leven-zonder-uitzicht weer héél te maken. Daarvoor gaf Hij zijn eigen leven, betaalde met zijn eigen bloed (Fil. 2). Als uitgangspunt had ik de gelijkenis van de koopman die alles over had voor die kostbare parel: Jezus die alles over had voor zijn gemeente. Zo is de band met God hersteld. Zonder die band met God is alle samenwerking tussen mensen maar betrekkelijk. Maar met die derde streng erbij (Pred. 4:12) wordt het koord tussen broeders en zusters onverbreeklijk, en krijgt het leven toekomst!

Aan die geestelijke houding, zoals Paulus die ons in Filippenzen 2 met zoveel nadruk op het hart bindt, ontbreekt het helaas vaak in ons leven. En als dat bij leiders in de kerk het geval is, dan gaat de kerk daaraan kapot. Als persoonlijke belangen de boventoon gaan voeren, geldingsdrang, eerzucht, gelijk willen hebben, niet de mindere willen zijn... Dan worden dienaren van het Woord zomaar bouwers van eigen koninkrijkjes.

Mijn bezoek aan Rote wordt onverwachts gecancelled. Met de onwaarschijnlijke reden dat ze op Rote er niet klaar voor zijn. Vreemd, ruim 2 maand geleden kreeg ik te horen dat ze er op Rote mee akkoord waren. Nog vreemder is het, als ik nog geen vijf minuten later na meer dan een dag wachten eindelijk het telefoontje krijg van de leider van de school waar ik les ga geven, en deze mij vraagt of het bezoek aan Rote nog doorgaat, en of ik anders ook die dagen niet bij hem les wil komen geven. Dat is toch wel een beetje erg toevallig! De man die voor mij het bezoek aan Rote 'geregeld' had, en dat nu net heeft afgezegd, woont hier in Kupang, en is ook docent aan zijn school. Later krijg ik een telefoontje van één van de predikanten op Rote waar ik op bezoek zou zijn gegaan. Hij vertelt me, dat hij het pas een dag of wat geleden gehoord had dat ik wilde komen. Dat riekt toch allemaal wel heel erg naar doorgestoken kaart,

en verborgen agenda's. Ondanks een verzoek van mij om een gesprek, laat de man die het bezoek heeft gecancelled niet meer van zich horen.

Als ik er met mensen uit de GGRI, die de situatie van nabij kennen, hierover spreek, bevestigen zij mijn gevoelens. De kerk waar het over gaat ligt al jaren uiteen in twee partijen die elkaar waar mogelijk zwart maken en de voet dwars zetten. Maar de ene groep is volgens hen toch wel wat zwarter dan de andere...

Ik besluit contact op te nemen met mensen van die andere 'partij'. Daar blijkt een bezoek aan 'hun' kerken op Rote wel geregeld te kunnen worden. Al zit het organiseren van een seminar er natuurlijk op zo korte termijn niet meer in. Dat begrijp ik, maar ik wil toch wel erg graag met de mensen daar zelf spreken. Ondertussen hoor ik van alles over de personen waar ik de eerdere afspraken mee had gemaakt. Dingen waar je niet vrolijk van wordt, al zou maar de helft ervan waar zijn. Het gaat over een verloren proces bij de Hoge Raad; over de macht van het geld; over een synode die geboycot werd; over starre posities als het gaat om hereniging en samengaan van kerken. Ik ben blij dat ik Windi bij me heb, een kandidaat-predikant van de GGRI hier in Kupang. Later praten we er over na, en proberen we één en ander te taxeren. Hij woont hier, en is al jaren vertrouwd met deze situatie, evenals pdt Madah Biha. En hij geeft zelf ook les op die school. We voelen op onze klompen dat het niet goed zit. Maar te bewijzen valt er niets.

Het bezoek aan Rote gaat dus morgen wel door. Ze checken voor alle zekerheid wel even met hun grote baas, die net in Jakarta zit. Die geeft zijn fiat. Voor mij positief, maar de manier waarop... Wat een politiek gedoe! Wat een intriges. Waar is de eensgezindheid in het dienen?! Erg lastig om je in dit kerkelijke mijnenveld te bewegen. Welke belangen spelen hier op de achtergrond? Wie is op de hand van wie? Zo op je woorden te moeten passen. Niet open en eerlijk met mensen te kunnen praten.

Dan is een dag als gisteren bij de GGRI, en een dienst als vanmorgen, een verademing. Daarmee wil ik beslist niet beweren dat het hier in deze gemeente allemaal wel goed zit. Geen idee wat hier allemaal aan de hand is. Maar de sfeer en de omgang met elkaar is in elk geval totaal anders.

En hier hoor je dingen waar je blij en enthousiast van wordt. Onvermoede ontwikkelingen in de Gereja Bethel, een charismatische kerk die in Indonesië zijn tienduizenden verslaat – alleen niet onder niet-christenen, maar juist onder de leden van bestaande kerken. Hier op Timor heeft deze kerk het spreken in tongen verboden. Nadruk wordt steeds meer gelegd op grondige Bijbelstudie. Al twee keer is Windi gevraagd om daar voorlichting te geven over de gereformeerde leer. Natuurlijk, het is maar een momentopname, en er zal wel heel veel genuanceerd kunnen en moeten worden. Maar toch!

Zo nu en dan neem ik contact op met Jakarta. Bij SETIA lijkt de situatie zich even te hebben gestabiliseerd – maar voor hoe lang? Ook hier spelen allerlei verschillende motieven een rol, ook binnen de kring van SETIA zelf. Zeker in zo'n situatie, waar je als christelijke minderheid duidelijk wordt gediscrimineerd, is het moeilijk om niet op je strepen te gaan staan en een vuist te maken tegen het onrecht, en eisen te gaan stellen. Maar afgezien van het feit dat je daarmee je goede naam alleen maar schade berokkent, is het de vraag in hoeverre zo'n houding dan wel strookt met wat we bij Paulus lezen over geldingsdrang, bescheidenheid, en het oog hebben voor de belangen van anderen. Want nu zijn al die studenten de dupe...

Heer, maak mij een instrument van Uw liefde...

Een warme groet uit een heet Kupang. A Dieu!

